

ประเด็น ยุทธศาสตร์ ฉบับที่ A24	28 เม.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น ยุทธศาสตร์ ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่นจัดตั้ง กองบัญชาการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเอง (JJOC)	
ประเด็นสำคัญ	- การจัดตั้งกองกำลัง - เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง - ความสำคัญในบริบทของภูมิภาค - มุมมองในอนาคต - ผลกระทบต่อประเทศไทย	

ญี่ปุ่นจัดตั้งกองบัญชาการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเอง(JJOC)

เมื่อวันที่ 24 มี.ค. 68 กระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นได้จัดตั้งกองบัญชาการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเอง (JJOC) อย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นศูนย์บัญชาการถาวรที่มีหน้าที่ในการควบคุมกองกำลังทั้งสาม ได้แก่ กองกำลังภาคพื้นดิน กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ทั้งในยามปกติและในช่วงที่เกิดเหตุฉุกเฉิน การแต่งตั้งครั้งนี้เป็นผลมาจากยุทธศาสตร์กลาโหมแห่งชาติและ

โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านกลาโหม ซึ่งได้รับการอนุมัติจากสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีของญี่ปุ่นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเองทั้งสามเหล่า ได้แก่ กองทัพอากาศ กองทัพบก และกองทัพเรือ

การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ เนื่องจากการะงานของ หัวหน้าเสนาธิการกองบัญชาการร่วม ซึ่งเป็นนายทหารระดับสูงสุดของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (SDF) ที่มีหน้าที่ในการประสานงานการปฏิบัติการของ SDF ขณะเดียวกัน ก็ต้องให้คำปรึกษา แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นอกจากนี้ ผู้บัญชาการยังต้องรับรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมของกองกำลังพิเศษที่จัดตั้งขึ้นในสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงปฏิบัติการของกองกำลังภาคพื้นดิน กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ความรับผิดชอบนี้ทำให้เขาต้องตัดสินใจเกี่ยวกับคำสั่งปฏิบัติการต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องขอความเห็นจาก รัฐมนตรีกลาโหมก่อนออกคำสั่งให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปดำเนินการ

ภาระงานของหัวหน้าเสนาธิการมีมากขึ้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหลายอย่างพร้อมกัน เช่น ในช่วงที่เกิด แผ่นดินไหวที่คาบสมุทรโนโตเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2024 ซึ่งกองกำลัง SDF ต้องระดมพลกว่า 10,000

นายเพื่อรับมือ นอกจากนี้ยังมีการกิจกรรมที่ดำเนินไปพร้อมกัน เช่น การป้องกันชิปนาซุจากเกาหลีเหนือ และการอพยพพลเมืองญี่ปุ่นออกจากพื้นที่ตึงเครียดในตะวันออกกลาง รวมถึงการรับมือกับความเคลื่อนไหวของกองทัพเรือและเครื่องบินของจีนและรัสเซียรอบญี่ปุ่น

โดยรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์เหล่านี้ จะถูกส่งไปยังหัวหน้าเสนาธิการเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของเหตุการณ์แผ่นดินไหว เขามีข้อจำกัดในการรับรายงาน เนื่องจากต้องไปที่สำนักงานนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกลาโหม หลายครั้งต่อวันเพื่อให้ข้อมูลล่าสุด ทำให้บางครั้งไม่สามารถกลับไปสำนักงานของตัวเองได้ถึงสองชั่วโมง ภาระงานที่หนักหน่วงนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดตั้งกองบัญชาการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเอง (JJOC) ซึ่งช่วยให้หัวหน้าเสนาธิการสามารถมุ่งเน้นไปที่การให้คำปรึกษาแก่นายกรัฐมนตรีกลาโหมโดยตรง ขณะที่ภารกิจปฏิบัติการถูกบริหารโดยหน่วยงานใหม่

จุดประสงค์หลักของการจัดตั้งหน่วยงานนี้ คือ การเพิ่มศักยภาพในการตอบสนองต่อภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นพร้อมกัน

เป้าหมายหลักของ JJOC คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติขนาดใหญ่ได้พร้อมกัน โดยระบบใหม่นี้จะรวมถึงหน่วยปฏิบัติการในอวกาศและไซเบอร์ ไว้ภายใต้ศูนย์บัญชาการเดียว เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันซึ่งนับเป็นการปรับโครงสร้างครั้งสำคัญของกองกำลังป้องกันตนเอง

พลเอก เคนอิจิโร นางูโมะ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บัญชาการคนแรกของ JJOC โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กระทรวงกลาโหมในเขตอิจิจายะ กรุงโตเกียว และมีบุคลากรราว 240 นายที่ถูกโยกย้ายมาจากสำนักงานเสนาธิการร่วม และหน่วยงานอื่นๆ ระบบใหม่นี้ยังช่วยลดภาระของ หัวหน้าเสนาธิการกองบัญชาการร่วม ซึ่งแต่เดิมต้องบริหารจัดการกองกำลังทั้งสามและรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินหลายอย่างพร้อมกัน การจัดตั้งหน่วยบัญชาการใหม่นี้เกิดจากความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ญี่ปุ่นอาจเผชิญกับการยั่วยุทางทหารจากประเทศเพื่อนบ้านควบคู่ไปกับภัยพิบัติขนาดใหญ่ ทำให้การรวมศูนย์การบัญชาการเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประสานความร่วมมือกับกองทัพสหรัฐฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

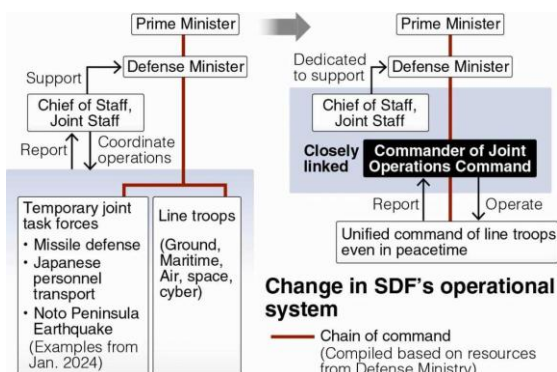

เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง กระทรวงกลาโหมตัดสินใจสร้าง JJOC เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่อาจต้องรับมือกับทั้งภัยพิบัติขนาดใหญ่และการยั่วยุทางทหารจากประเทศเพื่อนบ้านในเวลาเดียวกัน การมีศูนย์บัญชาการร่วมจะช่วยให้กองกำลังสามารถประสานงานได้ดีขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับกองทัพสหรัฐฯ

ความสำคัญในบริบทของภูมิภาค รัฐบาลญี่ปุ่นมองว่า JJOC จะมีบทบาทสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือกรณี **ความขัดแย้งในไต้หวัน** รวมถึงภัยคุกคามจากจีนและรัสเซีย นอกจากนี้ หน่วยงานใหม่นี้ยังรับผิดชอบการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับ **ชิปนาซุพิสัยไกล** ซึ่งอาจถูกนำมาใช้ในการโจมตีฐานยิงชิปนาซุของศัตรู

มุมมองในอนาคต กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นจะเพิ่มขีดความสามารถของ JJOC ผ่านการฝึกซ้อมและพัฒนากลยุทธ์เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดตั้งกองบัญชาการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น (Joint Japan Operations

Command: JJOC) เป็นการปรับปรุงครั้งสำคัญในโครงสร้างการป้องกันประเทศของญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการปฏิบัติการร่วมระหว่างเหล่าทัพ และเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อภัยคุกคามที่ซับซ้อนและหลากหลาย เช่น การโจมตีทางไซเบอร์ การป้องกันขีปนาวุธ และการปฏิบัติการร่วมกับพันธมิตร ซึ่งการปรับโครงสร้างการบังคับบัญชานั้น ในการจัดตั้ง JJOC จะช่วยให้กองทัพบกของญี่ปุ่นสามารถ

ประสานงานกับกองทัพเรือและกองทัพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องการการตอบสนองที่รวดเร็วและประสานกันระหว่างเหล่าทัพ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยี คือการเน้นการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และการพัฒนาระบบสื่อสารที่ปลอดภัย จะช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้กับกองทัพบกในการปฏิบัติการกิจในสภาพแวดล้อมที่มีความซับซ้อนทางเทคโนโลยี

สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อประเทศไทย ดังนี้

1. ความร่วมมือด้านความมั่นคง การเสริมสร้างความสามารถทางทหารของญี่ปุ่นอาจเปิดโอกาสให้ประเทศไทยและญี่ปุ่นมีความร่วมมือด้านความมั่นคงมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการฝึกซ้อมร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยี

2. ผลกระทบต่อภูมิรัฐศาสตร์ การเพิ่มความสามารถทางทหารของญี่ปุ่นอาจส่งผลต่อสมดุลทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในบริบทของความตึงเครียดในทะเลจีนใต้และความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ เช่น จีนและสหรัฐอเมริกา

3. การเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคามร่วม การพัฒนาศักยภาพทางทหารของญี่ปุ่นอาจช่วยให้ประเทศไทยสามารถรับมือกับภัยคุกคามร่วมในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และการป้องกันขีปนาวุธ

การจัดตั้ง JJOC เป็นการปรับปรุงที่สำคัญในโครงสร้างการป้องกันประเทศของญี่ปุ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อกองทัพบกของญี่ปุ่นและต่อประเทศไทย โดยการเสริมสร้างความสามารถทางทหารของญี่ปุ่นอาจเปิดโอกาสให้มีความร่วมมือด้านความมั่นคงมากขึ้น และช่วยให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามร่วมในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนานี้อาจส่งผลต่อสมดุลทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาค ซึ่งจำเป็นต้องมีการติดตามและวิเคราะห์อย่างใกล้ชิด

พ.อ. สุเทพ ยั่งยืน
อจ.อก.สมย.วทบ.

อ้างอิง

1. <https://japannews.yomiuri.co.jp/politics/defense-security/20250324-244982/>
2. https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/th/news/20250324_RS10/
3. <https://ipdefenseforum.com/th/2025/03>
4. <https://ipdefenseforum.com/2025/03/japan-names-leader-for-new-joint-operations-command/>